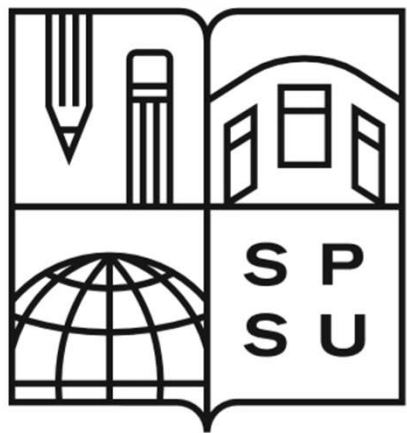

Svenska
Privatskolan
i Uleåborg

ANTIMOBBNINGSPLAN

ANTIMOBBNINGSPLAN FÖR
FÖRSKOLAN OCH GRUNDSKOLAN (ÅK 1-9) VID
SVENSKA PRIVATSKOLAN I ULEÅBORG
FR.O.M. 1.8.2025

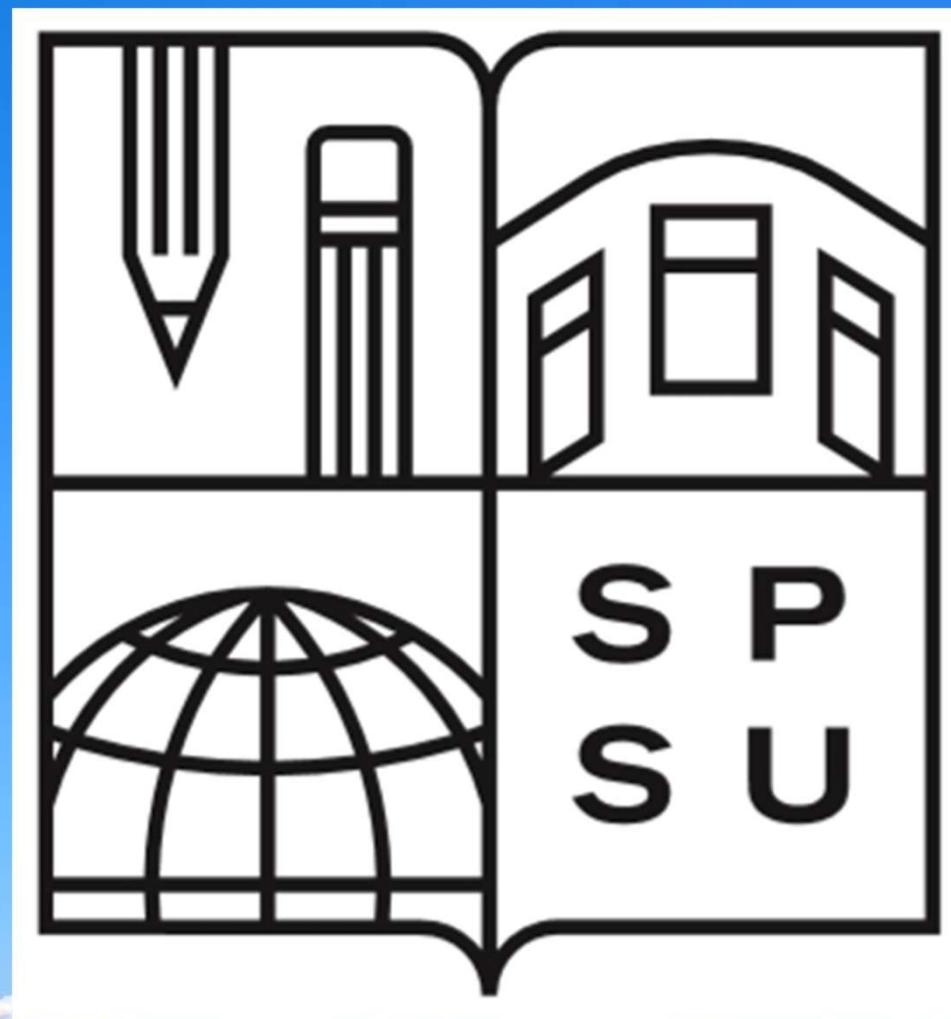
Enligt 29 § i lagen om grundläggande utbildning har den som deltar i utbildning rätt till en trygg studiemiljö.

Utbildningsanordnaren är skyldig att i anslutning till läroplanen utarbeta en handlingsplan för att förhindra förekomst av våld, mobbning och trakasserier - både i skolan och i verksamheter som ordnas inom ramen för skolan.

Utgångspunkten för ordnandet av undervisningen är att garantera elevernas och personalens fysiska, psykiska och sociala säkerhet i alla situationer.

TILLSAMMANS SKAPAR VI EN TRYGG SKOLA

Enligt grundlagen har var och en rätt till liv och till personlig frihet, integritet och trygghet.

På SPSU strävar vi till att skapa en skola där alla kan:

- ❖ trivas och känna sig trygga
- ❖ känna att de blir sedda, hörda och bemötta väl
- ❖ känna att de blir respekterade och behandlade lika
- ❖ känna att de har en viktig plats i skolgemenskapen
- ❖ lära sig att acceptera och få förståelse för varandras olikheter
- ❖ lita på att det finns tydliga gränser och konsekvenser för oönskat beteende

FÖREBYGGANDE ARBETE MOT MOBBNING

- ❖ Ansvar för det förebyggande arbetet mot mobbning ligger hos alla vuxna i skolan, oberoende av arbetsuppgift.
- ❖ Ett aktivt arbete med skolans värdegrund, där fokus ligger på respekt, ansvar och solidaritet är viktigt för att skapa en god och trygg atmosfär.
- ❖ En öppen kommunikationskultur, delaktighet och goda relationer mellan elever, lärare, övrig personal och hemmen främjar allas välbefinnande.
- ❖ En förutsättning för trygghet är att det finns tillräckligt med närvarande vuxna i alla situationer under skoldagens gång.
- ❖ En trivsamt skolmiljö både inom- och utomhus gynnar allas välmående.

DET HÄR GÖR VI VID SPSU FÖR ATT FÖREBYGGA MOBBNING:

- ❖ Skolans antimobbningsplan är synlig på skolans hemsida. Planen uppdateras regelbundet och går igenom med både elever och personal då ett nytt läsår inleds. Även vårdnadshavare informeras om planen.
- ❖ Skolan har ett antimobbningssteam som tar itu med akuta mobbningsfall på initiativ av ansvarig lärare. Teamet har också som uppgift att synliggöra teman som har ett mobbningsförebyggande syfte. Alla i skolan informeras om antimobbningssteamet och dess funktion i början av ett nytt läsår.
- ❖ Under läsårets gång arrangeras regelbundet återkommande elevvårdsmöten med elevvårdspersonalen (skolpsykolog, skolhälsvårdare och skolkurator), speciallärare och rektor. Under mötena diskuteras situationen i skolan på allmän nivå, men även på gruppnivå och målet är att hitta lösningar gällande eventuell problematik.

- ❖ Vi följer "Må bra" -läroplanen för undervisning i välmående. Målet med planen är att lära eleverna emotionella färdigheter, interaktionsförmåga, stresshantering, samarbetsförmåga, närvaro i stunden samt livs- och relationskompetens. Klasserna har både sammanhållningsövningar och övningar som stärker elevernas självförtroende.
- ❖ För att främja skolnärvaro används "Ha det bra i skolan!" – verksamhetsmodellen ("Hyvä olla koulussa!") av Uleåborgs stad.
- ❖ Vi uppmärksammar den riksomfattande Skolfreden, som utlyses i skolorna i början av varje läsår. Målsättningen med utlysningen är att påminna om att alla i skolan har rätt till en trygg och jämlik inlärningsmiljö. Samtidigt vill man uppmärksamma skolans psykiska och fysiska säkerhet. Skolfreden synliggörs i skolans korridorer med hjälp av planscher.

- ❖ För att möjliggöra att eleverna lär känna varandra bättre arrangeras samarbete över klassgränserna och lärarna uppmuntras till kompanjonlärarskap i de ämnen, där det är ändamålsenligt. Lågklasserna har vänklasser. För lågklasselever erbjuds eftermiddags- (fs-åk 2) och klubbverksamhet (åk 3-6) efter skoldagarna.
- ❖ Vi strävar till en öppen dialog med eleverna och löser konflikter i ett tidigt stadium. Eleverna uppmuntras att med låg tröskel berätta för en vuxen om de bemöter osakligt beteende eller misstänker att någon blir mobbad.
- ❖ Skolans elevråds-, elevkårs- och studerandekårsverksamhet stärker elevernas delaktighet och inflytande i skolvardagen. De gemensamma temadagarna och evenemangen (t.ex. under periodbytesdagar) främjar elevernas samhörighet och trivsel.
- ❖ Under rasterna har vi rastvakter som ansvarar för övervakningen på skolgården och i högstadiets lokaler. Detta minskar på oroligheter och ökar elevernas trygghetskänsla. Elevernas önskemål gällande rastaktiviteter tas i beaktande för att öka på trivseln och möjliggöra gemensamma spel och lekar.

- ❖ God och regelbunden kontakt mellan hem och skola är av stor betydelse. Kontakten hålls via Wilma-meddelanden, veckobrev, telefonsamtal, utvecklingssamtal och föräldrakvällar. Skolan ser gärna att även vårdnadshavare talar med barn och unga om mobbning och klassrelationer, om vikten att vara sig själv samt om att bry sig om andra. Även diskussioner kring hur man kan lösa konflikter konstruktivt är värdefulla.
- ❖ Skolan har en aktiv föräldraförening som jobbar som en länk mellan hemmen och skolan. Föreningen stöder klassföräldrar som utses för varje klass (fs-åk 9) i samband med läsårets första föräldrakväll samt bidrar till att utveckla och uppehålla en bra klassanda.
- ❖ Skolans verksamhet utvärderas med jämna mellanrum med hjälp av t.ex. trivselenkäter som elever och personal får besvara anonymt.

TILLSAMMANS MOT MOBBNING

I det förebyggande arbetet mot mobbning är det viktigt att alla i vår skolgemenskap vet:

- ❖ vad mobbning är och vilka följder den har
- ❖ att ingen form av mobbning accepteras
- ❖ vad man skall göra om mobbning pågår
- ❖ att det inte är den mobbade som själv måste reda upp situationen
- ❖ att skolan och hemmen samarbetar för att bekämpa mobbning. Det som händer i skolan utreds i skolan.
- ❖ att **alla** har ansvar att berätta för någon vuxen när de misstänker mobbning, men också att aktivt arbeta för att mobbning upphör

OM MOBBNING ÄNDÅ FÖREKOMMER – VAD GÖR VI?

- Vi följer skolans antimobbningsplan.
- Samtliga i skolan d.v.s. elever, lärare, övrig skolpersonal och vårdnadshavare har ett ansvar att med låg tröskel informera klassläraren/-föreståndaren vid misstanke om mobbning. Ifall det förekommer problem under skolvägen uppmanas eleverna/vårdnadshavarna kontakta skolan.
- Ansvarig klasslärare/-föreståndare tar itu med fallet och kontaktar vid behov antimobbningssteamet. Fallet behandlas diskret av alla berörda.
- Rektorerna informeras av ansvarig lärare i mobbningsfall. Vid behov kontaktas även sociala myndigheter och/eller polis.

VAD ÄR MOBBNING?

Mobbning är ett mångfasetterat fenomen och ibland är det svårt att särskilja den från annat oönskat beteende såsom tillfälliga gräl, bråk och konflikter. I olika definitioner av mobbning betonas följande särdrag: **upprepning**, **medvetenhet** och **maktutövning**.

Mobbning är när en och samma elev upprepade gånger och systematiskt utsätts för skada eller lidande av en eller flera personer. Den som blir mobbad kan i allmänhet inte försvara sig eller påverka det bemötande som hen får.

Dessutom handlar mobbning ofta om **ett gruppfenomen** som förknippas med en strävan efter status i gruppen genom att trycka ner andra. Förutom handlingar är mobbning också en fråga om såväl individens som gruppens attityd.

Fastän man med mobbning avser upprepat, avsiktligt och långvarigt agerande, är det viktigt att observera att redan en enskild gärning kan vara sårande och skadlig samt orsaka rädsla för eleven för att bli mobbad. Allt osakligt beteende som framkommer i skolan kräver därför ingripande på det sätt som är lämpligt för situationen.

OLIKA TYPER AV MOBBNING

Mobbning kan vara:

- **Verbal mobbning:** T.ex. prata elakt och hånfullt, skrika, använda glåpord, förolämpa, förlöjliga, säga elaka kommentarer om den andras utseende/personliga egenskaper/kläder mm. Den allra vanligaste typen av mobbning.
- **Fysisk mobbning:** T.ex. knuffa, nypa, slå, sparka, sätta krokben, stå i vägen med avsikt, hålla fast, riva i kläder, ta eller förstöra andras saker med avsikt mm.
- **Psykisk mobbning:** T.ex. grimasera, sucka, ge menande blickar, hånskratta, vända ryggen till, inte svara/sluta helt att prata till den andra, utesluta, behandla någon som luft mm.
- **Indirekt mobbning:** T.ex. manipulera gruppens medlemmar, sprida elaka rykten eller lögnar, baktala, utesluta ur gruppen mm.

- **Sexuell mobbning:** Upprepade sexuella trakasserier/handlingar som sker utan godkännande och samtycke. T.ex. sexuella anspelningar och kommentarer, gester, blickar, vitsar med sexuell underton, att någon skickar ovälkomna sexuella meddelanden/bilder/filmer, att någon tafsar eller kräver sexuellt umgänge.
- **Könsrelaterad mobbning:** Trakasserier på grund av kön är att man t.ex. talar nedsättande om personer av annat kön samt förnedrar och mobbar någon på grund av dess kön.
- **Diskriminerande mobbning:** Man blir behandlad illa och ojämlikt på grund av t.ex. ras, sexuell inriktning, ekonomi, språk, inlärningssvårigheter, funktionshinder mm.
- **Virtuell mobbning/Nätmobbing:** Mobbning på eller genom enheter anslutna till nätet. T.ex. kränkande eller hotfulla meddelanden och kommentarer, som skickas/publiceras på olika sociala medier via telefon eller dator, uppladdning/spridning av bilder och videor utan lov, uteslutning av gruppdiskussioner/digitala spelgrupper mm. Det är svårt att fly undan mobbning som sker på nätet, då sociala medier och digitala spel är tillgängliga så gott som överallt. Nästan alla barn och unga som mobbas på nätet blir mobbade också på andra sätt.

MOBBNING SOM GRUPPFENOMEN

Mobbning är ett komplext gruppfenomen. En mobbare mobbar sällan ensam. Fastän de flesta elever accepterar inte mobbning i princip, kan många ändå agera i en mobbningssituation på ett sätt som förstärker eller upprätthåller mobbningsspiralen.

Utöver den **mobbade** och **mobbaren** kan följande roller förekomma i mobbningssituationer:

- **Medlöparen** – Är inte den som börjar mobba, men går lätt med i situationen för att hjälpa mobbaren.
- **Förstärkaren** – Står bredvid, skrattar och hejar på mobbaren.
- **Åskådaren/Den tysta godkännaren** – Ser allt och stannar tyst i bakgrunden. Genom att acceptera det som händer, deltar i mobbningen, samtidigt som är kanske rädd för att bli mobbad själv.
- **Försvararen** – Försöker stoppa mobbningen och står på den mobbades sida.
- **Mobbare-offer** – En elev som både mobbar andra och blir själv mobbad.

De olika rollerna är inte alltid fasta och kan förändras över tid. Det vilka roller eleverna tar i mobbningssituationer har en stor betydelse för om mobbningen fortsätter.

HUR KAN VI UPPTÄCKA MOBBNING?

Mobbning kan vara svår att upptäcka eftersom det ofta sker i det dolda. Det kan också vara svårt att märka när mobbningen går över från enskilda kränkningar och konflikter till systematisk mobbning. Därför är det viktigt att alla i skolgemenskapen har nolltolerans för allt kränkande beteende. Det är på allas ansvar att ingripa.

De som blir mobbade har ofta svårt att tala om det. De kan känna skam över situationen och rädsla för att mobbningen förvärras om någon får veta. Därför är det betydelsefullt att vi vuxna är uppmärksamma på förändringar i barn och ungas beteende och känslotillstånd – både i skolan och i hemmen. T.ex. om en elev som tidigare har tyckt om att komma till skolan börjar dra sig undan, blir nedstämd, får fysiska besvär och börjar ha skador eller försvunna saker, kan det tyda på mobbning.

En öppen kommunikationskultur i skolan förebygger mobbning. Det är av betydelse att barn och unga uppmuntras till att våga prata till de vuxna om de själva eller någon annan elev blir utsatta för kränkningar. Även vårdnadshavarna uppmanas att med låg tröskel ta kontakt med skolan vid misstanke eller vetskap om att ens eget barn eller andra barn blir mobbade. Mobbning kan också upptäckas t.ex. i samband med elevernas utvecklingssamtal och skolhälsovårdens hälsoundersökningar, genom trivselenkäter och skolkuratorns kartläggningar samt i samband med regelbundna regionala skolundersökningar.

HUR HANTERAR VI MOBBNING?

HANDLINGSPLAN VID MISSTÄNKTA MOBBNINGSFALL BLAND ELEVER

- Den som får kännedom om att eventuell mobbning pågår samlar in så mycket och konkret information som möjligt om det som har hänt: vem, vad, när, hur, hur ofta osv. (Bilaga I, "Dokumentation om eventuell mobbning"). Informationen antecknas och antimobbningsteamet konsulteras.
- Alla berörda lärare skall bli informerade om mobbningsfall som berör deras grupper. Övriga lärare ger handlingsutrymme så att mobbningssamtalen blir praktiskt genomförbara.
- De berörda lärarna och antimobbningsteamet kommer överens om hur situationen skall hanteras.

- Två utvalda personer talar först med den utsatta eleven, som får möjlighet att i lugn och ro berätta om sin situation. Samtalet dokumenteras (Bilaga 2, "Enskilda samtal med de berörda").
- Därefter pratar de utvalda personerna med den misstänkta mobbaren/de misstänkta mobbarna i tur och ordning. De berörda eleverna bör inte ha möjlighet att prata med varandra mellan samtalen och ska inte heller få information om samtalen i förväg. Detta görs för att i de fallen där det har skett mobbning, vill vi undvika att mobbarna hinner bygga upp ett försvar. Samtalen byggs på saklighet och dokumenteras (Bilaga 2, "Enskilda samtal med de berörda" och bilaga 4, "Modell för enskilda samtal med de berörda").
- Alla parter får vägledning under samtalen och informeras om uppföljning. Vid behov kan de berörda eleverna rekommenderas samtal med kurator eller annat stöd.
- Efter samtalen kontaktas vårdnadshavarna och de berörda lärarna blir uppdaterade om situationen. Skolan kan ge ut enbart sådan information som inte är sekretessbelagd.

UPPFÖLJNINGSSAMTAL

- De ansvariga personerna håller uppföljningssamtalen enskilt med de inblandade.
- Eleven får berätta hur situationen har varit efter det första samtalet.
- Samtalen dokumenteras (Bilaga 3, "Uppföljningssamtal").
- Efter uppföljningssamtalen blir alla berörda informerade om situationen.
- Det är viktigt att följa upp ärendet tillräckligt länge/många gånger för att kunna försäkra sig om att mobbningen har upphört.

VIDARE ÅTGÄRDER

- Om det finns oklarheter i det om mobbningen har upphört eller om situationen har blivit utredd, bestäms ytterligare ett uppföljningssamtal.
- Ifall det konstateras under det nya uppföljningssamtalet att mobbningen inte har upphört, kallas eleven och vårdnadshavarna till ett möte. Även rektorn deltar i det här mötet. I tillägg till fostrande samtal kan även andra disciplinära åtgärder tas i bruk. (Se plan för fostrande samtal och disciplinära åtgärder inom den grundläggande utbildningen vid SPSU.)
- Ifall skolan och hemmet inte lyckas stoppa mobbningen, kontaktas skolkuratoren eller -psykologen för handledning och upprättande av vidare åtgärdsprogram. I enlighet med barnskyddslagen kan ärendet också överföras till sociala myndigheter. Även polisen kan kontaktas.

HANDLINGSPLAN VID MISSTÄNKTA MOBBNINGSFALL DÄR PERSONALEN ÄR INBLANDAD

En elev mobbar någon ur personalen

- *Den mobbade tar kontakt med rektorn och diskuterar mobbningen som förekommer.*
- *Den mobbade eller rektorn kontaktar elevens vårdnadshavare och kommer överens om ett möte på skolan.*
- *I mötet deltar den mobbade, rektorn, vårdnadshavarna och ev. eleven.*
- *Uppföljningssamtal hålls med de berörda parterna.*
- *Om mobbningen inte upphör kontaktas arbetarskyddet och arbetsplatshälsovården för handledning och upprättande av vidare åtgärdsprogram.*

Någon ur personalen mobbar en elev

- Den mobbade eleven eller vårdnadshavarna tar kontakt med rektorn eller någon annan ur skolans personal för att diskutera mobbningen som förekommer.
- Rektorn kontakter den mobbades vårdnadshavare och kommer överens om ett möte på skolan.
- I mötet deltar mobbaren, rektorn, vårdnadshavarna och ev. den mobbade eleven.
- Uppföljningssamtal hålls med de berörda parterna.
- Om mobbningen inte upphör kontaktas arbetarskyddet samt skolkuratoren och/eller skolpsykologen för handledning och upprättande av vidare åtgärdsprogram.

Någon ur personalen mobbar sin arbetskamrat

- Den mobbade tar kontakt med rektorn och diskuterar mobbningen som förekommer.
- Rektorn kallar de inblandade till ett möte på skolan.
- I mötet deltar den mobbade, mobbaren och skolans båda rektorer.
- Uppföljningssamtal hålls med de berörda parterna.
- Om mobbningen inte upphör kontaktas arbetarskyddet och arbetsplatshälsovården för handledning och upprättande av vidare åtgärdsprogram.

Om någon av rektorerna är inblandad i mobbningen utses någon ur ledningsgruppen att närvara vid samtalet.

EFTERARBETE NÄR MOBBNINGEN AVTAR

Mobbningen lämnar spår – i värsta fall djupa och långvariga. När mobbningen avtar kan stödinsatser vara nödvändiga för alla de inblandade.

Med efterarbete avses det stöd som individer som har blivit mobbade behöver, för att kunna bearbeta sina upplevelser och gå vidare med sina erfarenheter. Med ett utförligt efterarbete signalerar man till den mobbade att hens upplevelser tas på allvar, att hen inte lämnas ensam och hen ses som en viktig medlem i gruppen.

Efterarbetet kan också rikta sig till grupper där det har förekommit kränkningar och mobbning. Alla berörs av det som skett på ett eller annat sätt. Syftet med efterarbetet på gruppnivå är att hitta nya och tryggare sätt att umgås och fungera tillsammans. Både individer och hela gruppen behöver få möjlighet att ändra på invanda mönster och beteenden.

Vid SPSU sköts efterarbetet av klassläraren/-föreståndaren i samråd med elevvården och antimobbningsteamet. Både den mobbade och den som har mobbat erbjuds stöd hos elevvården. På gruppnivå kan gruppstärkande övningar fungera som en stödåtgärd.

DOKUMENTATION AV MOBBNINGSFALL

- Den som samlar in uppgifter om eventuell mobbning fyller i en blankett (Bilaga I) och ger den till antimobbningsteamet.
- Antimobbningsteamet dokumenterar varje mobbningssamtal samt uppföljningen av dem (Bilagorna 2–3).
- I dokumentationen bör framgå vem som gjort vad och när.
- Dokumentationen av mobbningsfallen förvaras inlåst.

LÄNKAR OCH INSPIRATIONSKÄLLOR

Finlex (2025): Lag om grundläggande utbildning 1998/628, <https://finlex.fi/sv/lagstiftning/1998/628/>

Folkhälsan (2025): Hur går vi vidare? Betydelsen av stöd och bemötande efter mobbning i skolan, [Mobbning efterarbete](#)

Folkhälsan (2025): Mobbningsförebyggande arbete inom skola, <https://www.folkhalsan.fi/yrkesverksamma/skola/antimobbning>

Mannerheims Barnskyddsförbund (2025): [Skolfreden - Mannerheims Barnskyddsförbund](#)

Mannerheims Barnskyddsförbund (2025): [Förebyggande av mobbning - Mannerheims Barnskyddsförbund](#)

Utbildningsstyrelsen, Guider och handböcker (2020:3b): Antimobbningsarbete i skolor och läroanstalter, (Kan laddas ned som PDF: [Antimobbningsarbete i skolor och läroanstalter](#) Utbildningsstyrelsen)

Utbildningsstyrelsen (2025): <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/mobbningsforebyggande-arbete>

Utbildningsstyrelsen (2025): <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/hur-ska-man-ga-till-vaga-om-det-forekommer-mobbning-pa-natet>

TACK

Ett varmt tack till Rolf Sundqvist och Ida Kronholm för att vi fick ta del och inspiration av er fina handlingsplan vid mobbning som ni har för Pedersöre kommun!

BILAGOR

1. *Dokumentation om eventuell mobbning*
2. *Enskilda samtal med de berörda*
3. *Uppföljningssamtal*
4. *Modell för enskilda samtal med de berörda*